

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

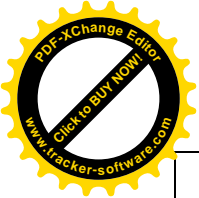
КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ ІМЕНІ ГЕТЬМАНА ПЕТРА
КОНАШЕВИЧА-САГАЙДАЧНОГО

ФАКУЛЬТЕТ СУДНОВОДІННЯ

Кафедра психології та соціально-гуманітарних дисциплін

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Викладач	Ляшенко Олексій Андрійович
e-mail	alexeylya@gmail.com
Навчальна дисципліна	Комунікативні психотехнології
Офіційна назва освітньої програми	«Практична психологія», «Психологія бізнесу»
Рівень вищої освіти	перший бакалаврський
Галузь знань	05 «Соціальні і поведінкові науки»
Спеціальність	053 «Психологія»
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	3
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Вибіркова
Мета вивчення дисципліни	Викладання навчальної дисципліни передбачає отримання студентами цілісного уявлення про роль комунікації в сучасних професійних відносинах, формування системи знань про комунікативні технології та їх ефективність, набуття навичок щодо застосування комунікативних технологій у професійних відносинах в сфері психологічного консультування.
Інтегральна компетентність, загальні компетентності, спеціальні (фахові) компетентності	Загальні компетентності ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології. СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків. СК4. Здатність самостійно збирати та критично

	<p>опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.</p> <p>СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.</p> <p>СК6. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження.</p> <p>СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p> <p>СК8. Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).</p> <p>СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p>
--	---

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Змістовий модуль 1. Комунікаційний процес та комунікативні технології

Тема 1. Предмет, мета та задачі комунікативних технологій
 Загальна характеристика понять «спілкування», «комунікація», «комунікативний процес», «технологія», «комунікативні технології» та інші. Предмет, об'єкт, мета та завдання навчальної дисципліни. Зв'язок з іншими навчальними дисциплінами. Роль комунікативних технологій у психології.

Тема 2. Соціальні функції, типологія комунікацій, комунікативних зв'язків.
 Соціальні функції комунікації. Типологія комунікацій. Комунікативні зв'язки в організаціях. Електронні засоби комунікацій (види інформаційних систем).

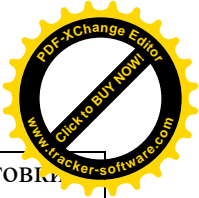
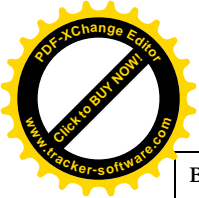
Тема 3. Види і форми комунікацій.
 Управління комунікативними процесами. Види і форм комунікацій. Форми подання комунікацій, цільової спрямованості. Форми комунікацій у цільовій відповідності. Види комунікацій в залежності від матеріально-технічного обладнання. Поняття масової комунікації. Засоби масової комунікації. Загальні особливості засобів масової інформації. Вплив ЗМІ на громадськість. Функції ЗМІ. Комунікаційні канали. Комунікативна діяльність. Управління комунікативними процесами. Перешкоди та комунікативні бар'єри на шляху комунікативного процесу. Бар'єри на шляху міжособистісних комунікацій. Перешкоди в організаційних комунікаціях. Удосконалення комунікацій.

Тема 4. Особистість як об'єкт спілкування.
 Поняття суб'єктивної особистості. Характеристики особистості як суб'єкта спілкування. Функції особистості як суб'єкта спілкування. Класифікація функцій людини як суб'єкта спілкування. Психотехнології спілкування. Комунікативні вміння та шляхи їх формування. Групи вмінь, що є необхідними для спілкування особистості.

Тема 5. Комунікативна компетентність особистості.
 Поняття та зміст комунікативної ситуації. Складові спілкування з позиції системно-інтеграційного процесу. Комунікативно-виконавча майстерність особистості. Навички емоційно-психологічного саморегулювання та їх вплив на характер спілкування. Фази емоційно-психологічної саморегуляції. Перцептивні та експресивні навички. Комунікативна культура та комунікативний потенціал особистості. Джерела формування комунікативної компетенції.

Тема 6. Технологія та культура офіційного спілкування.
 Офіційне спілкування та його цілі в діяльності психолога. Діловий протокол: поняття «діловий протокол», історія протоколу. Гендерні аспекти спілкування. Вирішення конфліктів та методи протидії маніпуляціям. Причини конфлікту. Стратегії поведінки в конфліктній ситуації за Томасом-Кілменом. Культура та етика ділового спілкування. Моральна та культурна обумовленість спілкування. Етичні цінності спілкування.

Тема 7. Публічний виступ як важливий засіб комунікації.
 Поняття «публічний виступ». Мета публічного виступу. Основні вимоги до публічного

виступу. Види публічного мовлення та його жанри. Типи промов. Методика підготовки до проведення публічного виступу. Загальні правила підготовки до публічного виступу. Технологія формування майстерності публічного виступу: знань, навичок та вмінь. Поняття «стиль публічного виступу». Умови вибору стилю промови, об'єктивна та суб'єктивна характеристики промови. Загальні вимоги до ритора: зовнішній вигляд і зовнішня культура. Володіння голосом. Психологічні аспекти публічного мовлення.

Тема 8. Сутність та культура застосування інструментів офіційних комунікацій.

Ділові бесіди: поняття, структура та характеристика основних етапів ділової бесіди; методи і прийоми. Співбесіди і методи їх проведення. Ділові переговори. Правила створення сприятливої психологічної атмосфери. Діалог як форма спілкування. Дискусія: форми та основні правила проведення дискусій.

Програмні результати навчання

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.
ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.
ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.
ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.

Форми поточного та підсумкового контролю

При проведенні поточного контролю використовуються наступні форми: перевірка конспекту лекцій, опитування, оцінювання виступів студентів та їхньої участі у дискусії. Формою підсумкового контролю є залік, що включає в себе теоретичні та практичні завдання.

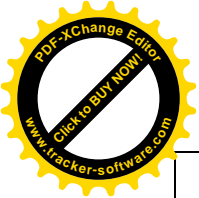
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (залік).

Підсумкові бали = Загальна кількість балів перед підсумковим контролем + Кількість балів за підсумковий контроль

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 - 100	Відмінно (зараховано)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
80 – 89	Добре (зараховано)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками.

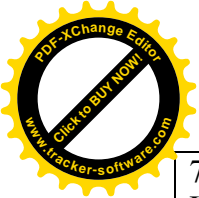

75 – 79		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками.
65 – 74	Задовільно (зараховано)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками.
60 – 64		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана, або якість виконання деяких з них оцінена числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки.
21 – 59	Незадовільно (не зараховано)	FX	«Умовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконана, або якість їхнього виконання оцінена числом балів, близьким до мінімального, при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки.
1 – 20		F	«Безумовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

- Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ: Довіра, 2007. 205 с.
- Воронкова В.Г., Беліченко А.Г., Мельник В.В. Етика ділового спілкування: навч. посіб. Львів: Магнолія, 2017. 312 с.
- Крашеніннікова Т.В. Комунікативна компетенція працівника Національної поліції: навч. посіб. Дніпро: Адверта, 2017. 107 с.
- Леонт'єв А. А. Психологія общения. Москва: Смысл, 1997. 365 с.
- Малімон В.І. Комунікативні технології в публічному управлінні: навчально-методичні матеріали. Івано-Франківськ: ІФОЦППК, 2018. 51 с.
- Методичні рекомендації з інтеграції гендерних підходів в систему підготовки фахівців для Сектору безпеки і оборони України. URL: https://www.naiu.kiev.ua/images/news/img/2021/05/rekom_gender.pdf

7. Орбан-Лембрик Л. Е., Подгурецькі Ю. Психологічні засади спілкування : монографія. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2008. 416 с.
8. Слухай Н. В. Сугестивна лінгвістика: лінгвістичне програмування поведінки людини : навч.-метод. посіб. для аспірантів. Київ : ВД Дмитра Бураго, 2019. 247 с.
9. Холод О. М. Комунікаційні технології : підручник. Київ: КиМУ, 2012. 263 с.
10. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ: Алерта, 2019. 640 с.

Додаткова:

1. Амант К. Ділові комунікації: брошура. Консорціум Київ: із удосконалення бізнес-освіти в Україні, 2001. 70 с.
2. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. Київ, 2009. 346 с.
3. Казанжи З. Практичний посібник для працівників комунікаційних структур в органах влади. Київ, 2016. 112 с.
4. Квіт С. Масові комунікації : підручник. Київ: Видавничий дім «КиєвоМогилянська академія», 2008. 208 с.
5. Корнеги Д. Как приобретать друзей и оказывать влияние на людей. Київ: Наукова думка, 1989. 222 с.
6. Ляпичева О. Л. Посібник до вивчення дисципліни «Основи теорії мовленнєвої комунікації». URL: <http://repository.dnu.dp.ua:1100/upload/3376afeddfbc7e5e8d9bb4b39ca3492> Lyapicheva-O.L_Posibnik-dovivchennya-disc_Osnoviteoriyi-movl_komunikaciyi.pdf
7. Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація: навч. посіб. для університетів. Київ, 2012. 285 с. URL:<https://www.academia.edu/22845182/>.
8. Палеха Ю., Мурейко Н., Оксіюк О. Документально-інформаційні комунікації: навч. посібник. К.: Видавництво Ліра-К, 2016. 386 с.
9. Пиз А. Язык жестов. Москва: Дело, 1995. 304 с.
10. Пиз А. Язык телодвижений. Как читать мысли других по их жестах. Н.- Новгород: Ай-Кью, 1992. 262 с.
11. Попова Т.В., Ліпкан В.А. Стратегічні комунікації : словник. Київ: ФОП О.С. Ліпкан, 2016. 416 с.

Інформаційні ресурси

<http://www.nbuv.gov.ua> – веб-сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського
<http://www.nplu.org> – веб-сайт Національної парламентської бібліотеки України ім. Я. Мудрого
<http://www.libgw.univ.kiev.ua> - веб-сайт Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича.
<http://www.ukrbook.net> – веб-сайт Книжкової палати України імені Івана Федорова
www.library.edu-ua.net – Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського